

AGATA KRISTI

ABC UBISTVA

- Slučajevi Herkula Poarao -

*Prevela s engleskog:
Olivera Nićiforović Babac*

KONTRAST
Beograd, 2023

*Za Džejsma Votsa,
jdnog od mojih najsaosećajnijih čitalaca*

PREDGOVOR

Kapetan Artur Hejstings, oficir Britanske imperije

U ovoj mojoj povesti odustao sam od uobičajene prakse da pričam samo o onim događajima i prizorima kojima sam prisustvoval. Stoga su pojedina poglavlja napisana u trećem licu.

Želim da uverim svoje čitaoce da garantujem za istinitost događaja koji su prepričani u tim poglavljima. Ukoliko sam sebi dozvolio određenu pesničku slobodu u opisima razmišljanja i osećanja raznih osoba, to je zato što verujem da sam ih prikazao s razumnom merom tačnosti. Mogao bih da dodam da ih je „proverio” lično moj prijatelj Herkul Poaro.

Na kraju ću reći da sam neke sporedne odnose među ljudima koji su proistekli kao posledica ovog čudnog niza zločina opisao suviše detaljno samo zato što se ljudski i lični elementi ne mogu ignorisati. Herkul Poaro mi je jednom vrlo dramatično objasnio da romansa može biti nusproizvod zločina.

Kada je reč o rešavanju ABC misterije, mogu jedino reći da je, po mom mišljenju, Poaro iskazao istinsku genijalnost pristupajući problemu potpuno drugačijem od svih na koje je ranije nailazio.

Prvo poglavlje

PISMO

Juna 1935. godine došao sam kući, na otprilike šest meseci, sa svog imanja u Južnoj Americi. Tamo nam je bilo teško. Kao i sve ostale, i nas je pogodila ekonomska kriza. U Engleskoj sam morao da obavim razne poslove za koje sam verovao da ih samo ja mogu uspešno rešiti. Moja supruga ostala je da upravlja imanjem.

Ne moram naglašavati da je jedna od prvih stvari koje sam uradio čim sam stigao u Englesku bila poseta starom prijatelju Herkulu Poarou.

Pronašao sam ga u jednom od najmodernijih stanova za izdavanje u Londonu. Optužio sam ga (a on je to i potvrdio) da je odabrao baš ovu zgradu samo zbog njenog strogo geometrijskog izgleda i proporcija.

„Naravno, prijatelju moj, zgrada je savršeno simetrična, zar ne?”

Kazao sam mu kako je, po mom mišljenju, suviše četvrtasta i, aludirajući na jednu staru šalu, upitao sam ga da li u toj krajnje modernoj građevini uspevaju da nateraju kokoške da legu četvrtasta jaja.

Poaro se od srca nasmejao.

„A, sećate se toga? Avaj, ne, nauka još nije uspela da privikne kokoške na moderne ukuse. One i dalje legu jaja različitih veličina i boja!”

S naklonošću sam se zagledao u svog starog prijatelja. Izgledao je izvanredno – ni dan stariji nego kad sam ga video poslednji put.

„Odlično se držite, Poaro”, rekao sam mu. „Niste gotovo uopšte ostarili. U stvari, da je to moguće, rekao bih da imate manje sedih nego kad sam vas video poslednji put.”

Zadovoljno me je pogledao.

„A zašto ne bi bilo moguće? To je sasvim tačno.”

„Hoćete da kažete da vaša kosa crni umesto da sedi?”

„Baš tako.”

„Ali naučno je dokazano da je to nemoguće!”

„Uopšte nije tako.”

„Ali to je vrlo neobično. Neprirodno.”

„Kao i obično, Hejstingse, razmišljate fino i bez trunke sumnjičavosti. Godine to kod vas nisu promenile! Zamislite činjenicu i dajete rešenje u istom dahu, a da toga uopšte niste ni svesni!”

Zbunjeno sam ga pogledao.

Bez reči je pošao u spavaću sobu po jednu flašicu koju mi je odmah dao.

Uzeo sam je ne znajući o čemu je reč.

Na njoj je pisalo: *Revivit*.

„Za vraćanje prirodne boje kose. *Revivit* nije farba za kosu. Ima pet nijansi: pepeljastu, kestenjastu, riđu, smeđu, crnu.”

„Poaro!”, uzviknuo sam. „Farbate kosu!”

„Ah, počinjete da shvatate!”

„Dakle zato vaša kosa izgleda tamnija nego kad sam prošli put bio ovde.”

„Tako je.”

„Pobogu”, izgovorio sam oporavljajući se od šoka. „Pretpostavljam da ću vas sledeći put zateći s lažnim brkovima – ili ih možda već imate?”

Poaro je ustuknuo. Brkovi su mu oduvek bili slaba tačka. Njima se neizmerno ponosio. Moje reči su ga pogodile pravo u srce.

„Ne, ne, stvarno, *mon ami*¹. Taj dan još dugo neće doći, molim se Bogu. Lažni brkovi! *Quelle horreur!*²”

Snažno ih povuče ne bi li me uverio da su pravi.

„Pa, i dalje su vrlo bujni”, rekao sam.

---

¹ Fr. prijatelju. (*prim. prev.*)

² Fr. Kakav horor! (*prim. prev.*)

„*N'est-ce pas?*”³ Nikada u čitavom Londonu nisam video brkove koji bi mogli da se mere s mojima.”

Što je dobro, pomislih u sebi. Ali to ni za živu glavu ne bih izgovorio i povredio Poarova osećanja.

Umesto toga, upitao sam ga da li se još povremeno bavi svojom profesijom.

„Znam da ste se, zapravo, povukli pre mnogo godina...”

„*C'est vrai.*”⁴ Da bih gajio tikvice! A zatim se odmah odigralo ubistvo, pa sam poslao tikvice dođavola. I od tog trenutka... Vrlo dobro znam šta ćete reći, da sam kao primadona koja napokon priređuje oproštajnu predstavu! A ona se ponavlja beskrajno mnogo puta!”

Nasmejao sam se.

„Istini za volju, zaista je tako. Svaki put kad kažem da je sada kraj. Ali nije, uvek nešto novo iskrсне! I priznaću vam, prijatelju moj, da za penziju ni najmanje ne marim. Ako se male sive ćelije ne koriste, brzo zarđaju.”

„Tako, dakle”, uzvratih. Umereno ih koristite.

„Tačno, ali pažljivo biram. Za Herkula Poarova su samo vrhunski zločini.

„Ima li mnogo vrhunskih zločina u poslednje vreme?”

„*Pas mal.*”⁵ Nedavno sam se za dlaku izvukao.”

„Iz poraza?”

„Ne, ne”, Poaro je delovao zabezegnuto. „Ali ja... Ja, Herkul Poaro, zamalo sam ubijen.”

Zviznuo sam.

„Preduzimljiv ubica!”

„Ali pre nepažljiv nego preduzimljiv”, uzvрати Poaro.

„Tačno tako, nepažljiv. Ali nećemo sad o tome. Znae, Hejstingse, iz mnogo razloga vas smatram svojom maskotom.”

---

³ Fr. Zar ne? (*prim. prev.*)

⁴ Fr. Tako je. (*prim. prev.*)

⁵ Fr. I nije tako loše. (*prim. prev.*)

„Stvarno?“, rekao sam. „A koji su to razlozi?“

Poaro nije odgovorio direktno na moje pitanje. Nastavio je:

„Čim sam čuo da dolazite, kazao sam sebi: nešto će iskrsnuti. Kao u dobra stara vremena, nas dvojica ćemo opet u lov zajedno. Ali ako je tako, to nipošto ne sme biti obična stvar. To mora biti nešto“, uzbuđeno je mahao rukama. „Nešto *recherche*, delikatno, *fino*...“ Poslednjoj neprevodivoj reči dao je poseban smisao.

„Tako mi svega, Poaro!“, uzviknuh. „Neko bi pomislio da naručujete večeru u *Ricu*.“

„Pri čemu se zločin ne može naručiti? Sasvim tačno“, uzdahnuo je. „No, verujem u sreću, u sudbinu, ako tako više volite. Vaša sudbina je da stojite pored mene i sprečite me da počinem neoprostivu grešku.“

„Šta vi nazivate neoprostivom greškom?“

„Kada se previdi ono što je očigledno.“

Ponovio sam tu misao u sebi ne shvativši njen smisao.

„I, da li se taj savršeni zločin već dogodio?“, upitao sam smešeći se.

„*Pas encore*.⁶ To jest, bar ne još...“

Zastao je. Namrštio se i čelo mu se naboralo. Nesvesno je namestio nekoliko predmeta koje sam slučajno pomerio.

„Nisam siguran“, polako je odgovorio.

U njegovom glasu bilo je nešto čudno, pa sam ga iznenađeno pogledao.

I dalje se mrštio.

Iznenada je kratko i odsečno klimnuo glavom i prešao sobu do radnog stola pored prozora. Izlišno je reći da je sve na stolu bilo savršeno složeno i razdvojeno u pregrade, pa je smesta našao papir koji je tražio.

Lagano mi je prišao s otvorenim pismom u ruci. Pročitao ga je u sebi, a zatim mi ga pružio.

„Kažite mi, *mon ami*“, reče. „Šta mislite o ovome?“

---

⁶ Fr. Ne još. (*prim. prev.*)

Zainteresovano sam uzeo pismo od njega.

Bilo je napisano na debeloj beloj hartiji za beleške, štampanim slovima.

Gospodine Herkule Poaro,

Hvalite se, zar ne, kako rešavate misterije koje su suviše teške za našu jadnu glupu britansku policiju? Da vidimo, pametni gospodine Poaro koliko ste zaista pametni. Možda će Vam ovo biti tvrd orah. Pratite Andover 21. ovog meseca.

Srdačan pozdrav, itd.

ABC

Pogledao sam koverat. I adresa je bila ispisana štampanim slovima.

„Poštanski žig Vest Central 1”, kaza Poaro videvši da gledam žig. „I, šta vi mislite?”

„Neki ludak, pretpostavljam.”

„I to je sve što imate da kažete?”

„Pa, zar i vama ne izgleda kao neki ludak?”

„Da, prijatelju, tako je.”

Glas mu je bio ozbiljan. Pogledao sam ga ljubopitljivo.

„Ovo ste vrlo ozbiljno shvatili, Poaro.”

„Ludaka treba ozbiljno shvatiti, *mon ami*. Ludak je veoma opasna stvar.”

„Naravno, tačno... Nisam ništa loše mislio... Zapravo, hteo sam da kažem da mi ovo pre izgleda kao neka ludačka šala. Možda neki druželjubivi idiot koji je malo preterao.”

„*Comment?*⁷ Preterao u čemu?”

„To se tako kaže. Hteo sam da kažem da je preterao u piću, da se nakresao. Ne, đavo da ga nosi, neko ko je popio koju čašicu više.”

---

⁷ Fr. Kako? (*prim. prev.*)

„*Merci*⁸, Hejstingse. Upoznat sam sa izrazom „nakresan”. Kao što kažete, možda je to samo...”

„Ali vi mislite da nije?”, upitah, zatečen nezadovoljstvom u njegovom glasu.

Poaro sumnjičavo odmahnu glavom, ali ne reče ni reč.

„Šta ste preduzeli po tom pitanju?”, upitah.

„Šta tu ima da se preduzme? Pokazao sam Džapu. I on je mislio baš kao i vi, da je to glupa šala, upotrebio je baš taj izraz. U Skotlandu svakodnevno dobijaju takve poruke. I meni su često stizale...”

„Ali ovu ste ozbiljno shvatili?”

Poaro je lagano odgovorio.

„Ima nešto u tom pismu, Hejstingse, nešto što mi se ne dopada...”

Uprkos svemu, njegov ton me je zadivio.

„Na šta mislite?”

Odmahnulo je glavom, a zatim uzeo pismo i vratio ga na radni sto.

„Ako ga zaista uzimate ozbiljno, zar ne možete nešto da preduzmete?”, upitah.

„Kao i uvek, čovek od akcije! Ali šta tu ima da se preduzme? Okružna policija je videla pismo, ali ni oni ga ne smatraju ozbiljnim. Na njemu nema otisaka prstiju. Nema nikakvih tragova koji bi ukazali na to ko je sastavio pismo.”

„Zapravo, preostaje još samo vaš instinkt?”

„Nije instinkt, Hejstingse. Instinkt je ružna reč. Moje znanje, moje iskustvo mi govori da nešto nije u redu u ovom pismu...”

Poče da maše rukama kao da nije mogao da nađe pravu reč, opet odmahnuvši glavom.

„Možda pravim magarca od komarca. U svakom slučaju, ostaje samo da čekamo.”

„Eto, dvadeset prvi je petak. Ako se u blizini Andovera dogodi neverovatno velika pljačka, onda...”

---

⁸ Fr. Hvala. (*prim. prev.*)

„Ah, kakva bi to uteha bila!”

„Uteha?”, pogledao sam ga iznenađeno. Bilo mi je čudno što je upotrebio baš tu reč. „Pljačka možda donosi uzbuđenje, ali teško da donosi utehu!”, negodovao sam.

Poaro je odsečno odmahnuo glavom.

„Grešite, prijatelju moj. Ne shvatate šta hoću da kažem. Pljačka bi bila olakšanje jer bi mi iz glave odagnala strah od nečega drugog.”

„Od čega?”

„Ubistva”, uzvratio je Herkul Poaro.

Drugo poglavlje

NE IZ LIČNE POVESTI KAPETANA HEJSTINGSA

Gospodin Aleksandar Bonaparta Kast ustade sa stolice i žmirajući pređe pogledom po oronuloj spavaćoj sobi. Leđa su mu se bila ukočila od sedenja u zgrčenom položaju i dok se protezao da bi se potpuno ispravio, posmatrač bi shvatio da je on zapravo vrlo visok čovek. Njegova pogurenost i kratkovidno žmirkanje odavali su pogrešan utisak.

Otišao je do pohabanog kućnog ogrtača koji je visio na zadnjem delu vrata i izvadio iz džepa kutiju jeftinih cigareta i nekoliko šibica. Upalio je cigaretu i zatim se vratio za sto, gde je sedeo. Uzeo je železnički red vožnje i pogledao ga, a zatim je prešao na spisak imena otkucanih na pisaćoj mašini. Penkalom je označio jedno od prvih imena na spisku.

Bio je četvrtak, 20. jun.

Treće poglavlje

ANDOVER

U to vreme bio sam zadivljen Poaroomovom slutnjom u vezi sa anonimnim pismom koje je dobio, ali moram priznati da sam smetnuo s uma tu stvar kada je došao 21. jun, na šta me je podsetila poseta glavnog inspektora Džapa iz Skotland jarda mom prijatelju. Glavnog inspektora poznavali smo već godinama, pa me je srdačno pozdravio.

„Ne mogu da verujem!”, uzviknuo je. „Pa to se kapetan Hejstings vratio iz divljine, iz one zemlje čijeg imena ne mogu da se setim! I sad ste ovde sa msje Poaroom, kao u stara vremena. Pritom, odlično izgledate. Samo vam se malo proredila kosa, zar ne? Eh, to nam svima predstoji. I meni isto.”

Blago sam ustuknuo. Bio sam uveren da sam pažljivo začeljšljao kosu preko glave, pa da se onaj proređeni deo o kojem je govorio inspektor Džap uopšte ne vidi. Međutim, Džapu taktičnost nikada nije bila jača strana kada sam ja posredi, pa sam prešao preko toga složivši se da niko od nas nije mlađi.

„Osim msje Poaroom”, reče Džap. „Bio bi dobra reklama za lotion za kosu. Kosa mu raste brže nego ikad. A i u poznim godinama je u centru pažnje. Umešan je u sve čuvene slučajeve današnjice. Misterije u vozu, misterije u avionu, smrti u visokom društvu, ima ga svuda. Nikada nije bio tako slavan pre nego što se povukao.

„Već sam rekao Hejstingsu da sam kao primadona koja se pojavljuje još samo ovaj put”, reče Poaroom smešeći se.

„Ne bih se začudio kada biste na kraju istraživali sopstvenu smrt”, nastavi Džap srdačno se nasmejavši. „Eto prave ideje. Trebalo bi da napišete knjigu o tome.”

„To će Hejstings morati da uradi”, uzvratu Poaro, pogledavši me sa sjajem u očima.

„Ha-ha! To bi zaista bila odlična šala”, nasmeja se Džap.

Nisam shvatio zbog čega je ta ideja baš toliko zabavna, a i inače mi se učinilo da je šala neukusna. Poaro, taj dobri stari čovek, polako stari. Šale o njegovoj sve bližoj smrti nikako mu ne mogu prijati.

Možda su mi se iz držanja dala naslutiti osećanja jer je Džap promenio temu.

„Jeste li čuli za anonimno pismo msje Poarou?”

„Pokazao sam ga Hejstingsu pre neki dan”, kazao je moj prijatelj.

„Naravno”, uzviknuh. „Sasvim sam ga smetnuo s uma. Samo da se podsetim. Koji je datum pomenut u njemu?”

„Dvadeset prvi”, odgovori Džap. „Zbog toga sam navratio. Juče je bio dvadeset prvi i iz čiste radoznalosti sinoć sam pozvao Andover. Ipak je to bila šala. Ništa se nije dogodilo. Jedan polomljeni izlog – neko dete je bacalo kamenje – i nekoliko pijanaca koji su ometali javni red i mir. Dakle, prvi put se desilo da naš belgijski prijatelj potpuno promaši.

„Pao mi je kamen sa srca, moram priznati”, potvrdi Poaro.

„Prilično ste se uplašili, zar ne?”, blagonaklono upita Džap. „Pobogu, pa nama svakoga dana stižu na desetine takvih pisama! Pišu ih ljudi koji nemaju ništa pametnije da rade i oni kojima pamet nije jača strana. Oni ne misle ništa loše! Samo im je uzbuđljivo.”

„Zaista sam ispao budalast što sam ozbiljno shvatio tu stvar” kaza Poaro. „Dirao sam u konjsku štalu.”

„Pomešali ste štalu i osinjak”, odgovori Džap.

„Pardon?”

„Govorim o poslovicama. Eto, sad moram da krenem. Moram da obavim jedan poslić u susednoj ulici, da preuzmem ukradeni nakit. Zato sam hteo da svratim i da vas smirim. Šteta bi bilo dozvoliti vašim malim sivim ćelijama da nepotrebno rade.”

S tim rečima i glasnim smehom Džap je otišao.

„Naš dobri Džap se uopšte ne menja, zar ne?“, upita Poaro.

„Izgleda mi mnogo starije“, odgovorih. „Osedeo je, izgleda kao jazavac“, dodadoh osvetnički.

Poaro se nakašlja i reče:

„Znate, Hejstingse, ima jedna stvarčica – moj berberin je pravi genijalac – koju stavite na vlasište i preko nje začesljate svoju kosu. To nije perika, shvatate, nego...“

„Poaro“, zagrmeh. „Jednom zasnagda vam kažem da neću prihvatiti užasne izume vašeg prokletog berberina. Šta fali mom temenu?“

„Ništa, sve je u redu.“

„Nisam baš počeo da ćelavim.“

„Naravno da niste! Naravno!“

„Tamošnja vrela leta sasvim prirodno izazivaju opadanje kose. Poneću kvalitetan tonik za kosu.“

„*Précisément*.”⁹

„U svakom slučaju, zašto bi to zanimalo Džapa? Oduvek je bio neučtiv. I bez trunke smisla za humor. On je od onih ljudi koji se smeju kad izmaknu stolicu čoveku koji se sprema da sedne.“

„Mnogi bi se tome nasmejali.“

„Ali to nema nikakvog smisla.“

„Iz perspektive čoveka koji samo što nije seo svakako da nema.“

„Eto“, rekoh, polako se oraspoloživši. (Priznajem da sam osetljiv zbog toga što mi se kosa proređuje.) „Žao mi je što se ništa nije izrodilo iz te priče sa anonimnim pismom.“

„Zaista sam potpuno pogrešio u vezi s tim. Pomislio sam da u tom pismu ima nešto što zaudara. Da nije puka glupost. Avaj, sve sam stariji i sumnjičaviji, kao slepi pas čuvar koji reži i kad ničega nema.“

„Ako treba da saradujem s vama, moramo potražiti neki drugi zločin 'na visokoj nozi'“, nasmejah se.

---

⁹ Fr. Upravo tako. (*prim. prev.*)

„Sećate se te opaske od pre neki dan? Kad biste mogli da naručite zločin kao što se naručuje večera, šta biste izabrali?”

Prihvio sam njegovu šalu.

„Da vidim. Hajde da pogledamo jelovnik. Pljačka? Krivotvorenje? Ne, radije ne. Isuviše vegetarijanski. To mora da bude ubistvo, krvavo ubistvo, naravno, sa priložima.”

„Prirodno. *Hors d'oeuvres*.”¹⁰

„Ko će biti žrtva, muškarac ili žena? Recimo, muškarac. Neki važan čovek. Američki milioner. Premijer. Vlasnik novina. Mesto zločina: pa, zašto ne dobra stara biblioteka? Ništa nema bolje za atmosferu. Sto se tiče oružja, pa mogao bi to da bude neobičan bodež, ili neki tupi predmet, božanstvo isklesano u kamenu...”

Poaro uzdahnu.

„Ili, naravno, tu je i otrov”, rekoh. „Ali otrov je uvek tehničke prirode. Ili pak hitac iz revolvera koji odzvanja u noći. Zatim je tu obavezno nekoliko lepih devojaka...”

„Kestenjaste kose – promrmlja moj prijatelj.”

„Ista ona vaša stara šala. Jedna od lepih devojaka svakako je nepravedno osumnjičena, a tu je i neki nesporazum između nje i mladića. Naravno, tu je obavezno još nekolicina osumnjičenih: starija žena, od onih tamnokosih i opasnih, i neki pokojnikov prijatelj ili suparnik, i tiha sekretarica, potpuno tajanstvena, i dobroćudan muškarac neotesanog ponašanja, i nekoliko otpuštenih slugu ili lovočuvara ili tome slično, i prokleta budalasti detektiv koji liči na Džapa. I to bi bilo otprilike sve.”

„Tako vi zamišljate vrhunski zločin, zar ne?”

„Čini mi se da se ne slažete.”

Poaro me tužno pogleda.

„Dali ste veoma lep siže gotovo svih detektivskih priča koje su ikada napisane.”

„Dobro, a šta biste vi naručili?”, upitah.

Poaro zažmuri i nasloni se. Njegov glas podsećao je na mačje predenje.

---

¹⁰ Fr. Predjelo. (*prim. prev.*)

„Veoma jednostavan zločin. Zločin bez komplikacija. Zločin iz mirnog kućnog života... Bez ikakve strasti, veoma intiman.”

„Kako zločin može biti intiman?”

„Pretpostavimo”, promrmlja Poaro, „da četvoro ljudi sedne da igra bridž, a jedan koji je višak sedne u stolicu pored kamina. Na kraju večeri, čovek pored kamina je mrtav. Jedan od četvorice, dok nije bio na potezu, otišao je i ubio ga, a ostala trojica to nisu ni primetila jer su bila usredsređena na igru. Ah, to bi bio zločin za vas! Koji je od njih četvorice ubica?”

„Eh”, uzvratih. „Ne vidim nikakvog uzbuđenja u tome!”

Poaro mi uputi prekoran pogled.

„Ne, zato što nema neobičnih bodeža, nema ucene, nema smaragda koji je ukraden s kipa nekog božanstva, nema istočnjačkih otrova kojima se ne može ući u trag. Vi ste melodramatična duša, Hejstingse. Vi biste želeli čitav niz ubistava, a ne samo jedno.”

„Priznajem da drugo ubistvo u knjizi često razgali atmosferu. Ako se ubistvo dogodi u prvom poglavlju, a vi morate da pratite svačiji alibi sve do poslednje stranice u knjizi, onda je to donekle dosadno.”

Telefon zazvoni i Poaro ustade da se javi.

„Alo”, reče. „Alo. Da, ovde Herkul Poaro.”

Slušao je nekoliko minuta, a zatim sam primetio kako mu se menja izraz lica.

Odgovarao je kratko i nepovezano.

„*Mais oui...*”¹¹

„Da, naravno...”

„Pa naravno, doći ćemo...”

„Svakako...”

„Možda je tako kao što kažete...”

„Da, poneću ga. *A tout á l'heure.*”¹²

---

¹¹ Fr. Da. (*prim. prev.*)

¹² Fr. Istog trena. (*prim. prev.*)

Spustio je slušalicu i prešao preko sobe do mene.

„Hejstingse, to je bio Džap.”

„Da?”

„Upravo se vratio u Skotland jard. Stigla je poruka iz Andovera...”

„Andovera?”, uzviknuh uzbuđeno.

Poaro polako reče:

„Stara žena po imenu Ašer, koja je držala malu prodavnicu duvana i novina, nađena je mrtva.”

Mislim da nikada nisam doživio takvo razočaranje. Moja zainteresovanost, podstaknuta pomenom reči Andover, naglo je splasnula. Očekivao sam nešto fantastično, nešto sasvim neuobičajeno! Ubistvo stare žene koja je držala prodavnicu izgledalo mi je nekako odbojno i nezanimljivo.

Poaro je nastavio istim onim laganim i ozbiljnim tonom.

„Policija u Andoveru misli da zna ko je to uradio...”

Bio je ovo drugi nalet razočaranja.

„Izgleda da je starica bila u lošim odnosima sa mužem. On pije i samim tim je vrlo nezgodan. U više navrata joj je pretio da će joj oduzeti život.”

„Uprkos tome”, nastavi Poaro, „kada se uzme u obzir šta se dogodilo, policija bi želela ponovo da pogleda anonimno pismo koje sam dobio. Rekao sam da ćemo vi i ja smesta krenuti u Andover.”

Raspoloženje mi se malo popravilo. Na kraju krajeva, ma koliko ovaj zločin delovao odvratno, prošlo je mnogo vremena otkad sam se bavio zločinom i zločincima.

Gotovo da nisam ni saslušao šta je Poaro rekao u tom trenutku. Ali kasnije će njegove reči poprimiti drugačije značenje.

„Ovo je tek početak”, kazao je Herkul Poaro.